

โครงการวิจัย: การสำรวจโอกาสและรูปแบบการเข้าถึงบริการสุขภาพของหญิงบริการต่างชาติในเขตพื้นที่ชายแดน
ที่มาการวิจัย: จากการสำรวจในเขตพื้นที่ชายแดน 4 จังหวัดที่เป็นพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านพบสัดส่วนโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สูงและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (อนงค์และคณะ, 2552) สาเหตุหนึ่งมาจากการเข้ามาทำงานของแรงงานข้ามชาติซึ่งมีบางส่วนหนึ่งเข้ามาทำงานแบบแอบแฝงการขายบริการทางเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่มีการป้องกัน (ข้อมูลสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด, 2559)

ภาคส่วนรัฐบาลเองก็มีนโยบายปราบปรามการค้ามนุษย์ในเขตพื้นที่ชายแดนทำให้หญิงขายบริการต่างชาติกลุ่มนี้มีการเคลื่อนย้าย และปรับรูปแบบการขายบริการ ทำให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนในการดำเนินงานด้านการป้องกันและการให้บริการด้านอนามัยเจริญพันธุ์ ประกอบกับผู้หญิงกลุ่มนี้ส่วนใหญ่อายุน้อย ขาดทักษะการป้องกันโรค และเนื่องจากการประกอบอาชีพผิดกฎหมาย จึงทำให้ขาดการตรวจและอยู่ในสถานะถูกเอาเปรียบอยู่ตลอดเวลา ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาโอกาสและรูปแบบการเข้าถึงบริการสุขภาพของหญิงกลุ่มนี้เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมการดูแลสุขภาพของผู้หญิงกลุ่มนี้อันจะช่วยในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในชุมชนต่อไป

กลุ่มประชากร: ผู้หญิงต่างชาติที่ประกอบอาชีพขายบริการ จากการสำรวจในพื้นที่ที่มีจำนวนประมาณ 80 คน

รูปแบบการศึกษา: การสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตอย่างไม่มีส่วนร่วม ในการสัมภาษณ์จะเป็นการสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ชีวิตความเป็นอยู่ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมที่ทำให้ต้องมาทำงานนี้ ความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว การดูแลตนเองเมื่อเจ็บป่วย การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และความคาดหวังในชีวิต คาดว่าจะใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง จะมีการบันทึกเทปเพื่อความถูกต้องของข้อมูลและจะทำลายเทปหลังเสร็จสิ้นการศึกษา ส่วนการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ผู้วิจัยจะขออนุญาตสังเกตการณ์ชีวิตความเป็นอยู่ทั่วไปและขณะทำงานเพื่อดูปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้บริการ

การเข้าถึงอาสาสมัคร: ผู้วิจัยจะขออนุญาตเจ้าของสถานประกอบการในการเข้าสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ เมื่อได้รับอนุญาตจึงจะทำการเก็บข้อมูลกับอาสาสมัคร

กระบวนการขอความยินยอม: เนื่องจากอาสาสมัครกลุ่มนี้เป็นหญิงขายบริการจัดเป็นอาสาสมัครกลุ่มเปราะบาง ผู้วิจัยจะยกเว้นการขอความยินยอม (waiver of informed consent process)

ค่าตอบแทน: เพื่อเป็นการตอบแทนอาสาสมัครที่ให้ข้อมูล ผู้วิจัยจะมีค่าเสียเวลาให้อาสาสมัครรายละ 500 บาท

ประเด็นเพื่อพิจารณา

1. โครงการวิจัยนี้ เข้าข่ายการพิจารณาแบบใด
2. โครงการวิจัยนี้มี benefit หรือไม่ และ benefit ต่อใคร อย่างไร

3. โครงการวิจัยนี้มีความเสี่ยงประเภทใดบ้าง และอะไรบ้าง
4. ขอให้เสนอแนวทางการจัดการเพื่อลดความเสี่ยงต่ออาสาสมัครในงานวิจัยนี้
5. หากมีอาสาสมัครกลุ่มเปราะบางในโครงการวิจัย ขอให้
  - 5.1 อธิบายว่าเป็นอาสาสมัครกลุ่มเปราะบางเพราะเหตุผลอะไร
  - 5.2 พิจารณาว่า หากใช้อาสาสมัครที่ไม่เปราะบางแทน จะสามารถตอบคำถามงานวิจัยนี้ได้หรือไม่
  - 5.3 หากจำเป็นต้องใช้อาสาสมัครกลุ่มเปราะบางในงานวิจัยนี้ ขอให้เสนอมาตรการในการปกป้องอาสาสมัครกลุ่มนี้เพิ่มเติม
6. โดยสรุป risk benefit ratio ของโครงการวิจัยนี้เป็นอย่างไร